

Bratislava 05. 10. 2009

Číslo: 3707/2009-710

Záznam č.: 26325/2009

ROZHODNUTIE

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo"), ako ústredný orgán štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 9 ods. 1 písm. i) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 58 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“), s cieľom zabrániť zhoršovaniu zdravotného stavu lesných porastov so zastúpením smreka následkom pôsobenia škodlivých činiteľov, podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) **rozhodlo** takto:

I. podľa § 28 ods. 1 písm. i) zákona o lesoch v lesných porastoch so zastúpením smreka

u k l a d á obhospodarovateľom lesov v súčinnosti s odbornými lesnými hospodármi:

1/ neodkladne vykonať ťažbu a následnú asanáciu chrobačiarov (bod 2.4 STN 48 2711) a ťažbu chorých a poškodených smrekov, ktoré môžu byť zdrojom ďalšieho rozšírenia biotických škodlivých činiteľov,

2/ dôsledne realizovať opatrenia na ochranu lesa proti podkôrnemu hmyzu podľa § 43 ods. 4 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa a podľa kategórií poškodenia uvedených v prílohe č. 1 aj opatrenia uvedené v prílohe č. 2,

3/ dôsledne mechanicky (odkôrňovaním, štiepkovaním, pálením alebo iným spôsobom) alebo chemicky vykonávať asanáciu smrekov napadnutých podkôrnym hmyzom a lapákov,

4/ v súlade s návrhom odborného lesného hospodára [§ 48 ods. 2 písm. g) zákona o lesoch] vyžadovať realizáciu opatrení na zabránenie šírenia a premnoženia podkôrneho hmyzu z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonávanie náhodnej ťažby (§ 28 ods. 3 zákona o lesoch) od organizácie ochrany prírody,

5/ pre účely evidencie a vykonávania opatrení na ochranu lesa podľa § 28 ods. 1 písm. a) až c) a i) zákona o lesoch a opatrení spojených s odstraňovaním následkov pôsobenia škodlivých činiteľov v lesoch so zastúpením smreka podľa tohto rozhodnutia dielce,

čiastkové plochy a porastové skupiny (ďalej len „JPRL“) zaraďovať do kategórií A až C, podľa prílohy č. 2 tohto rozhodnutia,

6/ zabezpečiť vedenie evidencie podľa prílohy č. 3 tohto rozhodnutia a jej predkladanie nasledovne:

- a) tabuľku č. 1 stĺpce 1 až 7 a tabuľky č. 2 a 3 so stavom k 31.10.2009 predložiť v termíne do 15.11.2009 príslušnému obvodnému lesnému úradu v elektronickej, prípadne písomnej forme,
- b) evidenciu podľa prílohy č. 3 so stavom k 31.03., 30.06., 30.09. a 31.12. bežného roka predložiť do 15 dní príslušnému obvodnému lesnému úradu v elektronickej, prípadne písomnej forme,

7/ zabezpečiť dodržiavanie tohto rozhodnutia fyzickými osobami a právnickými osobami, ktoré vykonávajú opatrenia podľa bodu 1 až 3, vrátane skladovania smrekového dreva na lesných pozemkoch a jeho odvozu,

8/ v prípade ak sa v okolí lesných pozemkov nachádzajú mimo lesa možné zdroje šírenia biotických škodlivých činiteľov, oznámiť túto skutočnosť územne príslušnému obvodnému lesnému úradu a miestne príslušnej obci, ako orgánu ochrany prírody vykonávajúcemu štátnu správu vo veci ochrany drevín podľa § 69 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,

II. podľa § 28 ods. 4 zákona o lesoch **u k l a d á :**

právnickým osobám a fyzickým osobám, ktoré užívajú mimo lesa pozemky na ktorých rastie drevina smrek vykonať opatrenia proti rozšíreniu biotických škodlivých činiteľov podľa časti I. bodu 1 až 3 tohto rozhodnutia,

III. podľa § 58 ods. 1 písm. b) zákona o lesoch **u k l a d á :**

A. krajským lesným úradom:

1/ zmenu plánu, ktorou je povolenie zmeny zásad vykonávania ťažby podľa § 23 ods. 7 a 8 zákona o lesoch povoliť len tým obhospodarovateľom lesov, ktorí v plnom rozsahu splnili opatrenia podľa časti I. tohto rozhodnutia,

2/ v prípade potreby uložiť ďalšie opatrenia na ochranu lesa (vrátane stanovenia podrobností o spôsobe vykonania tohto rozhodnutia),

3/ kontrolovať plnenie opatrení, ktoré sa ukladajú týmto rozhodnutím obvodným lesným úradom,

B. obvodným lesným úradom:

1/ vykonať identifikáciu miest mimo lesných pozemkov, na ktorých právnické osoby a fyzické osoby skladujú smrekové drevo, na ktorých sa nachádzajú možné zdroje šírenia biotických škodlivých činiteľov,

2/ v prípade zistenia výskytu biotických škodlivých činiteľov na skladoch mimo lesných pozemkov, ktoré ohrozujú lesné porasty na lesných pozemkoch, uložiť právnickým

osobám a fyzickým osobám, ktoré skladujú smrekové drevo mimo lesa opatrenia proti ich rozšíreniu podľa § 28 ods. 4 zákona o lesoch,

3/ informovať obce, v katastrálnom území ktorých sa nachádzajú lesné porasty so zastúpením smreka, o vydaní tohto rozhodnutia,

4/ poskytovať obciam súčinnosť pri výkone kompetencií podľa § 47 a § 69 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,

C. krajským lesným úradom a obvodným lesným úradom:

1/ informovať obhospodarovateľov lesov, odborných lesných hospodárov a vlastníkov o vydaní tohto rozhodnutia jeho zverejnením na úradnej tabuli úradu,

2/ štátny dozor v lesoch zamerať na plnenie tohto rozhodnutia a plnenie povinností pri ochrane lesa podľa § 28 zákona o lesoch,

IV. týmto rozhodnutím **ruší rozhodnutie** ministerstva č. 4022/2008 – 710 z 03.10.2008,

V. toto **rozhodnutie** **platí** do 31. decembra 2012 s výnimkou časti I. bodu 6 písm. b), ktoré platí do 16. januára 2013,

VI. podľa § 55 ods. 2 správneho poriadku **výkon** tohto **rozhodnutia nemá odkladný účinok.**

O d ô v o d n e n i e

Vláda SR uznesením č. 990 z 21. novembra 2007 k Správe o zdravotnom stave lesov v bode B.2 uložila ministerstvu v rokoch 2008 až 2013 zabezpečiť realizáciu opatrení na zabránenie zhoršovania zdravotného stavu lesných porastov uvedených v časti 2.5 predloženého materiálu. Tento v rámci okamžitých opatrení odporúčal dôsledne realizovať preventívne, ochranné a obranné opatrenia proti podkôrnemu hmyzu, medzi inými aj urýchlene spracovať drevo vhodné na vývoj a množenie podkôrneho hmyzu (vetrové a snehové polomy) a včas odstrániť napadnutú drevnú hmotu (chrobačiare), ako aj do doby spracovania náhodnej ťažby nevykonávať úmyselnú ťažbu okrem prebierok do 50 rokov.

Následne 8. októbra 2008 vláda SR uznesením č. 716 vzala na vedomie Informáciu o opatreniach na zmiernenie a následné zastavenie podkôrníkovej kalamity v smrečinách Slovenska a 3. decembra 2008 uznesením vlády SR č. 878 schválila Návrh legislatívnych, inštitucionálnych a ekonomických opatrení na zmiernenie a následné zastavenie podkôrníkovej kalamity v smrečinách na Slovensku.

Na základe bodu B.8 uznesenia vlády SR č. 990/2007 minister pôdohospodárstva SR predložil v marci 2009 na rokovanie vlády SR informáciu o zavedení okamžitých opatrení na riešenie situácie zdravotného stavu lesov, ktorú vláda Slovenskej republiky vzala na vedomie. Minister pôdohospodárstva SR v júli 2009 predložil na rokovanie vlády SR iniciatívny materiál Informácia o aktuálnom stave smrečín a lykožrútovej kalamity na Slovensku, ktorú vláda SR vzala na vedomie.

Na základe doterajšieho vývoja poškodenia a náhodných ťažieb smrekových porastov, ako aj prognóz vývoja škodlivých činiteľov, je nevyhnutné zabezpečiť zo strany obhospodarovateľov lesov, správcov, vlastníkov lesných pozemkov, odborných lesných hospodárov, právnických osôb a fyzických osôb, ktoré užívajú pozemky, na ktorých rastie smrek alebo ktoré skladujú smrekové drevo mimo lesných pozemkoch plnenie týchto opatrení a zároveň zo strany štátnej správy lesného hospodárstva vykonávať ich účinnú kontrolu. Z uvedeného dôvodu rozhodlo ministerstvo o zabezpečení opatrení na ochranu lesa formou tohto rozhodnutia.

Podľa permanentnej inventarizácie lesov náhodná ťažba v ihličnatých porastoch v roku 2007 pri celkovom objeme ťažby v ihličnatých porastoch 5 435 466 m³ predstavovala 79,5 % a v roku 2008 z celového objemu ťažby v ihličnatých porastoch 6 354 438 m³ predstavovala 87,5 %. V roku 2007 tento podiel v Banskobystrickom kraji dosiahol 74,39 %, v Žilinskom kraji 85,41 %, Prešovskom kraji 86,60 % a Košickom kraji 84,58 %. V roku 2008 podiel náhodnej ťažby v ihličnatých porastoch z celového objemu ťažby predstavoval v Banskobystrickom kraji 83,36 %, v Žilinskom kraji 93,23 %, Prešovskom kraji 90,78 % a Košickom kraji 88,77 %, čo po jednotlivých krajoch predstavuje nárast zhruba od 4 % do takmer 9%. Z hľadiska bilancovaného ročného ťažbového predpisu za kritickú možno považovať skutočnosť, že najviac poškodenými porastmi sú predrubné lesné porasty nad 50 rokov, pri ktorých bol bilancovaný ročný ťažbový predpis v roku 2007 prekročený o 887 354 m³ a v roku 2008 až o 1 204 642 m³. Tieto údaje potvrdzujú celkový negatívny vývoj a nevyhnutnosť urýchlene prijať opatrenia na jeho zastavenie alebo zmiernenie.

Podľa účelového elaborátu Výskyt škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska za rok 2008 a ich prognóza na rok 2009 (ďalej len „elaborát“) vypracovaného Národným lesníckym centrom, Strediskom lesníckej ochrany a služby, ako orgánom štátnej odbornej kontroly ochrany lesa v zmysle § 29 zákona o lesoch, bolo v roku 2008 evidované poškodenie abiotickými, biotickými a antropogénnymi škodlivými činiteľmi na smreku v celkovom objeme 6 058 199 m³, z čoho bolo spracované 4 909 886 m³. V uvedenom roku bolo evidovaných 3 623 332 m³ smrekovej drevnej hmoty napadnutej podkôrnym a drevokazným hmyzom, najmä lykožrútom smrekovým a lykožrútom lesklým, čo je o 69 % (1 122 851 m³) viac ako v roku 2007, z čoho bolo spracovaných 2 806 033 m³, čo predstavuje nárast o 71,9 % (787 712 m³) a zostalo 1 148 313 m³ napadnutej nespracovanej smrekovej drevnej hmoty, čo je o 42 % (666 153 m³) viac ako zostatok v roku 2007.

Orgán štátnej odbornej kontroly ochrany lesa v elaboráte konštatuje, že možno očakávať opätovný vzostup populačnej hustoty podkôrneho hmyzu vzhľadom na veľký rozsah nespracovanej vetrovej a podkôrníkovej kalamity z roku 2008. V bezzásahových zónach treba očakávať silný atak hlavných podkôrných druhov na ostávajúce stojaté stromy, najmä na novovytvorených stenách porastov a na stromy oslabené vetrom, resp. inými škodlivými činiteľmi (podpňovka, imisie a pod.). Populácia sa rozšírila do hornej hranice lesa, kde atakuje lesy, ktoré plnia dôležité mimoprodukčné funkcie.

K najohrozenejším regiónom patria spišsko-tatranský, kysucko-oravský, gemerský a horehronský a oblasť Liptova. V týchto oblastiach je prvoradou úlohou obhospodarovateľa lesa prednostné spracovanie ešte obsadených chrobačiarov a likvidácia vetrových polomov. Mimoriadna pozornosť sa musí venovať vyhľadávaniu a prednostnému spracovaniu novovzniknutých chrobačiarov a kontrole lapacích zariadení. Ďalšie, aj keď menej výrazné, zvýšenie napadnutia smrekových porastov lykožrútom lesklým vyzdvihuje význam tohto škodcu a vyžaduje zvýšenie pozornosti obhospodarovateľa lesa aj na tento druh podkôrneho hmyzu. Pre tento druh platia podobné obranné opatrenia ako proti lykožrútomu smrekovému.

Podľa § 28 ods. 3 zákona o lesoch opatrenia na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany prírody, v ktorých nebola povolená výnimka orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny na vykonanie náhodnej ťažby, zabezpečí v ochranných pásmach území s piatym stupňom ochrany organizácia ochrany prírody a krajiny. Podľa § 43 ods. 5 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa opatrenia na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z chránených území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola náhodná ťažba povolená, sa zabezpečujú podľa návrhu odborného lesného hospodára, ktorý posúdi lesnícka ochranná služba. Tento postup sa uplatňuje podľa Spoločného usmernenia Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva životného prostredia SR na realizáciu opatrení podľa § 28 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, vydaného dňa 28. marca 2008 pod číslom MP SR 1586/2008-700 a číslom MŽP SR 14037/2007-sopk.

S cieľom zlepšenia rozhodovacích procesov na základe zhodnotenia doterajšieho vývoja hynutia smrečín a kalamít v dôsledku pôsobenia podkôrneho hmyzu NLC Zvolen vypracovalo krátkodobé a strednodobé prognózy pre štyri oblasti (Kysuce a Orava, Rudohorie, centrálna Karpaty a Spiš), v rámci ktorých sa odumieranie smrekových porastov prejavilo v najintenzívnejšom rozsahu.

Súčasný stav a prognózu vývoja v oblasti Kysúc a Oravy charakterizuje rastúci význam negatívneho pôsobenia predovšetkým biotických škodlivých činiteľov, systematický nárast náhodných ťažieb od druhej polovice 80-tych rokov a začiatok masívneho odumierania smrečín od roku 2002, prejavujúceho sa chronickým, ako aj akútnym roztrúseným žltnutím porastov každého veku, sprevádzaným podpňovkou a podkôrnym hmyzom. Z hľadiska ďalšieho vývoja orgán štátnej odbornej kontroly ochrany lesa predpokladá, že náhodná ťažba v rokoch 2008 až 2010 bude predstavovať v okrese Čadca ročne 375 tis. m³, v okrese Námestovo 240 tis. m³ ročne, pričom najväčší podiel pripadne na podkôrny a drevokazný hmyz 51 %, huby 25 % a abiotické činitele 11 %.

V oblasti Rudohoria sú evidované náhodné ťažby zapríčinené najmä červenou hnilobou (*Heterobasidion annosum*), pričom deštruktívne pôsobiace abiotické škodlivé činitele majú dlhodobý mierne stúpajúci trend. Zaznamenalo sa odumieranie predovšetkým smrekových porastov v dôsledku synergického vplyvu acidifikácie, ozónu, klimatických extrémov a vysokého veku lesných porastov a predpokladá sa aktivizácia podkôrneho hmyzu. Z hľadiska ďalšieho vývoja orgán štátnej odbornej kontroly ochrany lesa predpokladá, že náhodná ťažba v rokoch 2008 – 2010 bude predstavovať ročne 483 tis. m³, z čoho 68 % bude pripadať na podkôrny a drevokazný hmyz a 29 % na abiotické činitele.

V oblasti centrálnych Karpát najvýznamnejšiu úlohu zohrávajú abiotické, deštruktívne pôsobiace škodlivé činitele, na ktoré nadväzujú lokálne premnoženia podkôrneho hmyzu a hubové patogény sa uvádzajú v minimálnej miere. Špecifikom je odumieranie a rozpad horských smrekových lesov siedmeho vegetačného stupňa s prestarnutými lesnými porastmi. Z hľadiska ďalšieho vývoja orgán štátnej odbornej kontroly ochrany lesa predpokladá, že náhodná ťažba v rokoch 2008 – 2010 bude predstavovať ročne 1 049 tis. m³, z čoho 58 % bude pripadať na podkôrny a drevokazný hmyz a 20 % na abiotické činitele a huby.

V oblasti Spiša je špecifickým okres Kežmarok, v ktorom lesy boli významne poškodené veternou smršťou z novembra 2004. Úroveň pôsobenia škodlivých činiteľov v regióne je dlhodobý vysoká, odumieranie sa prejavuje akútnym alebo chronickým žltnutím jednotlivých stromov a pomerne rýchlym odumieraním lesných porastov každého veku. Je sprevádzané podpňovkou a podkôrnym hmyzom (najmä *Ips typographus*) a charakteristickou pre túto oblasť je kyslá imisná záťaž (až na 50 % lesov stredného Spiša). Z hľadiska ďalšieho

vývoja orgán štátnej odbornej kontroly ochrany lesa predpokladá, že náhodná ťažba v rokoch 2008 až 2010 dosiahne úroveň 599 tis. m³ ročne, z čoho 48 % bude pripadať na podkôrny hmyz, 29 % na abiotické činitele a 20 % na antropogénne činitele.

V uvedených krátkodobých a strednodobých prognózach sa pri vývoji náhodných ťažieb vychádzalo z objemu náhodných ťažieb za roky 1996 až 2007 a prognóza na roky 2008 až 2010 bola spracovaná v troch scenároch. Optimistický scenár predpokladal, že podkôrnikové kalamity v najbližších desaťročiach neprekročia úroveň z posledných rokov. Realistický scenár predpokladal, že podkôrnikové kalamity budú mať stúpajúcu tendenciu a rozpade smrekových porastov v dôsledku podkôrneho hmyzu bude pokračovať v nezmenenom, resp. mierne stúpajúcom trende. Pesimistický scenár, na základe predpokladu otepľovania, predpokladá zvýšenú aktivitu podkôrneho hmyzu, fyziologické oslabenie lesných porastov, zvyšujúci sa podiel nespracovaných chrobačiarov z kapacitných dôvodov, z dôvodov neprístupnenia lokalít ako aj neudelenia súhlasu na spracovanie poškodených stromov orgánom ochrany prírody a krajiny. Podľa priebehu expanzie podkôrneho hmyzu v roku 2008 a v priebehu roku 2009 je možné konštatovať, že sa napĺňa pesimistický scenár.

S cieľom získania a sledovania údajov o plošnom rozsahu poškodených smrekových porastov, ako i získania prehľadu o postupe spracovania následkov pôsobenia biotických škodlivých činiteľov ministerstvo uložilo povinnosť obhospodarovateľom lesov v súčinnosti s odbornými lesnými hospodármi zaradiť JPRL podľa rozsahu poškodenia do kategórií A až C a zároveň im uložilo povinnosť viesť evidenciu o poškodených lesných porastoch so zastúpením smreka, vykonaných preventívnych opatreniach ako i dôvodoch nespracovania poškodených lesných smrekových porastov a predkladať túto evidenciu príslušnému obvodnému lesnému úradu. Výsledky takto vedenej evidencie budú slúžiť obhospodarovateľom lesov a odborným lesným hospodárom, ako aj orgánom štátnej správy na rozhodovanie o realizácii potrebných opatrení na ochranu lesa a tiež na kontrolu ich realizácie.

V prípade, ak sa v okolí lesných pozemkov nachádzajú možné zdroje šírenia biotických škodlivých činiteľov, ministerstvo uložilo obhospodarovateľom lesov povinnosť oznámiť túto skutočnosť príslušnému obvodnému lesnému úradu a miestne príslušnej obci, ako orgánu ochrany prírody vykonávajúcemu štátnu správu vo veci ochrany drevín podľa § 69 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V záujme zabránenia ďalšiemu rozširovaniu biotických škodlivých činiteľov, najmä podkôrneho hmyzu, mimo lesných pozemkov, ministerstvo ďalej rozhodlo o uložení opatrení podľa § 28 ods. 4 zákona o lesoch právnickým osobám a fyzickým osobám, ktoré užívajú mimo lesa pozemky na ktorých rastie drevina smrek podľa časti I. bodu 1 až 3 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Krajským lesným úradom ministerstvo v rámci riadiacej právomoci uložilo povinnosti v súvislosti so zmenami lesných hospodárskych plánov povoliť zmenu len tým obhospodarovateľom lesov, ktorí v plnom rozsahu splnili opatrenia podľa časti I. tohto rozhodnutia. Ďalej v prípade potreby krajským lesným úradom bola uložená povinnosť uložiť ďalšie opatrenia na ochranu lesa (vrátane stanovenia podrobností o spôsobe vykonania tohto rozhodnutia) a vykonávať kontrolu plnenia opatrení uložených obvodným lesným úradom.

Obvodným lesným úradom bola uložená povinnosť vykonať identifikáciu miest mimo lesa, na ktorých právnické osoby a fyzické osoby skladujú smrekové drevo, na ktorých sa nachádzajú možné zdroje šírenia biotických škodlivých činiteľov a v prípade zistenia výskytu biotických škodlivých činiteľov na skladoch mimo lesných pozemkov, ktoré ohrozujú lesné porasty na lesných pozemkoch, uložiť právnickým osobám a fyzickým osobám, ktoré

skladujú smrekové drevo mimo lesných pozemkov opatrenia proti ich rozšíreniu podľa § 28 ods. 4 zákona o lesoch. Obvodné lesné úrady budú tiež informovať obce o vydaní tohto rozhodnutia a poskytovať im potrebnú súčinnosť pri výkone kompetencií podľa § 47 a § 69 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Rovnako krajským lesným úradom ako i obvodným lesným úradom bola uložená povinnosť informovať obhospodarovateľov lesov, odborných lesných hospodárov a vlastníkov o vydaní tohto rozhodnutia jeho zverejnením na úradnej tabuli úradu a s cieľom kontroly plnenia týmto rozhodnutím uložených povinností zamerať štátny dozor v lesoch na jeho plnenie, ako i plnenie povinností pri ochrane lesa podľa § 28 zákona o lesoch.

Ministerstvo ďalej pri vydaní tohto rozhodnutia prehodnotilo aj účinnosť svojho skôr vydaného rozhodnutia č. 4022/2008 – 710 z 03.10.2008. Na základe tohto prehodnotenia, vo vzťahu k novým poznatkom z postupu rozširovania kalamity a odstraňovania následkov pôsobenia biotických škodlivých činiteľov v smrekových porastoch, v záujme zjednotenia postupu pri odstraňovaní následkov škodlivého pôsobenia biotických škodlivých činiteľov, ako i odstránenia prípadnej duplicity vyplývajúcej z vydania tohto rozhodnutia ministerstvo zrušilo rozhodnutie č. 4022/2008 – 710 z 03.10.2008.

Ministerstvo obmedzilo platnosť tohto rozhodnutia do 31. decembra 2012, s výnimkou časti I. bodu 6 písm. b), ktoré sa týka predkladania evidencie tak, aby boli zaslané údaje aj za obdobie posledného štvrťroka 2012 v termíne podľa časti I. bod 6 písm. b) výrokovej časti rozhodnutia do 16. januára 2013.

V zmysle § 55 ods. 2 správneho poriadku možno vylúčiť odkladný účinok rozhodnutia, ak to vyžaduje naliehavý všeobecný záujem alebo ak odkladom výkonu rozhodnutia utrpí účastník konania alebo niekto iný nenahraditeľnú ujmu.

V zmysle čl. 44 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na priaznivé životné prostredie, ktoré je definované v § 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov ako všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov včítane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja, pričom jeho zložkami sú okrem iného organizmy, teda aj jedince smreka. Citovaný zákon podľa § 1 ustanovuje základné zásady ochrany životného prostredia a pritom vychádza z princípu trvalo udržateľného rozvoja, ktorým je podľa § 6 taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.

Smrek je jednou z hlavných hospodárskych drevín a smrekové drevo je v stavebníctve najviac využívaným druhom drevnej suroviny. Aj preto je potrebné, v zmysle zásad trvalo udržateľného rozvoja, umožniť aj budúcim generáciám uspokojovať svoje životné potreby a využívať tento materiál. Dôsledným vykonávaním náhodných ťažieb a opatrení na ochranu lesa proti podkôrnemu hmyzu sa zabezpečí zachovanie a dostatočné zásoby drevnej suroviny a zastúpenie smreka v lesných porastoch aj do budúcnosti.

Nevykonaním opatrení navrhovaných vo výroku tohto rozhodnutia dôjde k poškodeniu smrečín a lesných porastov so zastúpením smreka v nadmernom rozsahu, čím sa znižuje rozmanitosť prírody, ako aj ich biologická diverzita [§ 2 písm. d) zákona o lesoch] a nezabezpečuje sa využívanie tohto obnoviteľného prírodného zdroja v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

Z uvedených dôvodov správny orgán uložil všetkým obhospodarovateľom lesov v súčinnosti s odbornými lesnými hospodármi plniť opatrenia na ochranu lesov uvedené v časti I. tohto rozhodnutia a v zmysle § 55 ods. 2 správneho poriadku rozhodol o vylúčení

odkladného účinku tohto rozhodnutia. Vylúčenie odkladného účinku sa pritom opiera aj o § 13 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov, podľa ktorého ak možno so zreteľom na všetky okolnosti predpokladať, že hrozí nebezpečenstvo nenávratného alebo závažného poškodenia životného prostredia, nesmie byť pochybnosť o tom, že k takému poškodeniu skutočne dôjde, dôvodom pre odklad opatrení, ktoré majú poškodeniu zabrániť. Z vyššie uvedených skutočností je pritom zrejmé, že nevykonanie povinností na ochranu lesa v zmysle § 28 zákona o lesoch v znení neskorších predpisov a tohto opatrenia je takou ľudskou činnosťou, ktorou dôjde k závažnému poškodeniu životného prostredia.

Pretože rozhodnutie je platné pre celé územie Slovenskej republiky a presahuje územnú pôsobnosť jednotlivých krajských lesných úradov, vydanie tohto rozhodnutia je v zmysle § 58 ods.1 písm.d) zákona o lesoch v kompetencii ministerstva.

Keďže týmto rozhodnutím je dotknutých viac ako 50 fyzických osôb alebo právnických osôb, účastníkov konania alebo zúčastnených osôb, toto rozhodnutie sa v zmysle § 67 ods. 2 zákona o lesoch doručuje verejnou vyhláškou v súlade s § 26 správneho poriadku.

Ministerstvo upozorňuje na to, že nevykonanie uložených opatrení týmto rozhodnutím bude zo strany orgánov štátnej správy lesného hospodárstva posudzované ako neplnenie povinností uložených na základe zákona podľa § 63 ods. 2 a § 64 písm. g) zákona o lesoch.

Týmto rozhodnutím nie sú dotknuté povinnosti a práva fyzických a právnických osôb, ani kompetencie príslušných orgánov verejnej moci, ktoré upravujú osobitné zákony, napr. zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Uvedené skutočnosti viedli správny orgán k tomu, že rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku proti tomuto rozhodnutiu možno podať ministerstvu odvolanie (rozklad) v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia s výnimkou rozhodnutia o vylúčení odkladného účinku (§ 55 ods. 3 správneho poriadku). Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá v zmysle § 55 ods. 2 odkladný účinok. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a po nadobudnutí jeho právoplatnosti.

prof. Ing. Július Novotný, CSc.
generálny riaditeľ

Doručuje sa: verejnou vyhláškou v súlade s § 26 správneho poriadku

Charakteristika poškodenia jednotlivých stromov

Napadnuté smreký sú charakteristické zmenou sfarbenia ihličia, neskôr v strednej a hornej časti kmeňa opadáva kôra. Pri veľmi silnom napadnutí môže dochádzať k opadu kôry aj bez zmeny farby ihličia. Pod kôrou sú prítomné požerky. Na päte stromu sa nachádza drť zo závrťových otvorov.

Podľa bodu 2.4 STN 48 2711 (Ochrana lesa proti hlavným druhom podkôrneho hmyzu na ihličnatých drevinách) je chrobačiarom živý strom (strom) napadnutý lykožrútom.

Kritériá pre zaradenie JPRL so zastúpením smreka do kategórií poškodenia

(A) Prvá kategória – slabo poškodené JPRL. Výskyt jednotlivých poškodených stromov alebo jednotlivých ohnísk s plošným rozsahom do 30 % výmery JPRL; vykonaním náhodnej ťažby nevzniknú holiny.

(B) Druhá kategória je charakterizovaná intenzívnejším poškodením lesných porastov, s výskytom viacerých ohnísk alebo plošným poškodením v rozmedzí 30 – 60% výmery JPRL; vykonaním náhodnej ťažby vzniknú holiny.

(C) Tretia kategória sú intenzívne napadnuté lesné porasty s poškodením nad 60 % výmery JPRL; ich rozvrat je nezvratný a nie je predpoklad, že budú plniť požadované funkcie lesov.

Opatrenia pre kategórie poškodenia

A. kategória

V JPRL zaradených do prvej kategórie je potrebné urýchlene spracovať odumreté stromy a chrobačiare, prípadne ďalšie potenciálne chrobačiare (ktoré ešte nemusia javiť viditeľné známky napadnutia) až do vzdialenosti jednej výšky stromu od chrobačiarov.

B. kategória

V tejto kategórii porastov je potrebné spracovať odumreté stromy a chrobačiare, ako aj ďalšie potenciálne chrobačiare, so zásahom do okolitého smrekového porastu vo vzdialenosti do jednej výšky stromu od chrobačiarov. Vzhľadom na plošné rozšírenie napadnutých stromov v nich postupne dôjde k vyťaženiu celého porastu a obnove lesa na celej JPRL. Pri obnove lesa s prihliadnutím na prírodné pomery zabezpečiť druhovú, vekovú a priestorovú rôznorodosť následného porastu.

C. kategória

V tretej, najviac postihnutej skupine, kde je poškodenie viac ako 60% plochy JPRL sa nedá uvažovať o ich ďalšej existencii. Vzhľadom na plošné rozšírenie napadnutých stromov v nich dôjde k vyťaženiu celého porastu a obnove lesa na celej JPRL. Obnovnú dobu skrátiť na maximálne možnú mieru. Podobne ako v kategórii B, pri obnove lesa s prihliadnutím na prírodné pomery je v nich potrebné zabezpečiť druhovú, vekovú a priestorovú štruktúru následného porastu.

Evidencia o poškodených lesných porastoch so zastúpením smreka

LHC:
LC (LUC):
Obhospodarovateľ lesa:
Odborný lesný hospodár:

Tab. č. 1

JPRL ¹⁾	Výmera JPRL (ha)			Objem poškodených smrekov (m ³)														
				odhad k 31.10.2009			odhadovaný prírastok ²⁾			Spolu			spracované ²⁾			zostáva spracovať		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Tab. č. 2

JPRL	Výmera JPRL (ha)			Vykonané preventívne opatrenia v roku					
				Lapáky	Lapače	Chemické ošetrenie	Odkôrňovanie	Štiepkovanie	Iné (uviesť aké)
	A	B	C	m ³	ks	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Tab. č. 3

JPRL	Výmera JPRL (v ha)			Odhadnutý objem poškodených smrekov (m ³)			Dôvod nespracovania ³⁾		
							Nesprístupnenie LDS ⁴⁾	Nedanie súhlasu orgánom ŠS OPaK ⁴⁾	Iné (uviesť)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Poznámky:

- 1) - v hornom riadku sa uvedie celkový objem dreva, v druhom riadku sa uvedie objem suchárov, ktoré sa ponechajú pri pni v JPRL. Objem dreva sa uvádza v m³.
- 2) - uvádzajú sa súhrnné údaje od 31.10.2009
- 3) - pri súbehu dôvodov nespracovania uviesť (označiť) všetky dôvody
- 4) - príslušný dôvod označiť znakom „X“

Dátum:

Vyhotovil:

Vysvetlivky k evidencii o poškodených lesných porastoch so zastúpením smreka:

- vo všetkých tabuľkách pri objemových jednotkách sa uvádza len objem dreviny smrek,
- predmetom evidencie nie sú jednotlivé etáže, ale dielce, čiastkové plochy a porastové skupiny (uvádza sa skutočná výmera týchto JPRL),
- každá JPRL sa zaradí pri prvom hlásení iba do jednej kategórie. Začlenenie porastu do kategórií sa môže v priebehu času meniť. Členenie na kategórie v tab. č. 1 a 3 slúži pre zjednodušenia získavania sumárnych údajov za jednotlivé kategórie,
- v prípade prechodu JPRL do vyššej kategórie poškodenia sa v tab. č. 1 v stĺpcoch 8 – 19 uvedú údaje podľa aktuálnej kategórie.